

A P E H

**A TÁRSAS VÁLLALKOZÁS
ÉS A TÁRSAS
VÁLLALKOZÓ
JÁRULÉKFIZETÉSÉNEK**
alapvető szabályai
2007.

A társas vállalkozás kifejezést a társadalombiztosítási jogszabály (A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény – a továbbiakban: Tbj.) gyűjtőfogalomként használja.

A társadalombiztosítási jogszabályok alkalmazása szempontjából társas vállalkozásnak minősül:

- a közkereseti társaság,
 - a betéti társaság,
 - a korlátolt felelősségű társaság,
 - a közös vállalat,
 - az egyesülés, ideértve az európai gazdasági egyesülést is
 - a közhasznú társaság,
 - az előző pontokban felsorolt vállalkozások az előtársaságként történő működés időszakában is.
- Fenti társaságokat a gazdasági társaságokról szóló törvény gazdasági társaságnak tekinti.

Társas vállalkozás továbbá:

- a szabadalmi ügyvivői társaság, szabadalmi ügyvivői iroda,
- a gépjárművezető-képző munkaközösség,
- az oktatói munkaközösség,
- az ügyvédi iroda,
- a közjegyzői iroda,
- a végrehajtói iroda.

*Társadalombiztosítási szempontból **társas vállalkozónak** minősül:* a betéti társaság bel- és kültagja, a közkereseti társaság tagja, a korlátolt felelősségű társaság, a közhasznú társaság, a közös vállalat, az egyesülés tagja, valamint az európai gazdasági egyesülés tagja, ha a társaság (ideértve ezen társaságok előtársaságként történő működésének időtartamát is) tevékenységében ténylegesen és személyesen közreműködik, és ez nem munkaviszony vagy megbízási jogviszony keretében történik (tagsági jogviszony).

Társas vállalkozó továbbá a szabadalmi ügyvivői társaság, a szabadalmi ügyvivői iroda tagja, ha a társaság tevékenységében személyesen közreműködik, valamint az ügyvédi iroda, a közjegyzői iroda, a végrehajtói iroda, a gépjármű-vezetőképző munkaközösség, az oktatói munkaközösség tagja is.

A társas vállalkozó biztosítási kötelezettsége:

- a) gazdasági társaság, az egyesülés, a közhasznú társaság, a szabadalmi ügyvivői társaság, szabadalmi ügyvivői iroda tagja esetében a tényleges személyes közreműködési kötelezettség kezdete napjától annak megszűnéséig tart,
- b) egyéb esetben a társas vállalkozásnál létesített tagsági jogviszony létrejötte napjától annak megszűnése napjáig tart.

Vagyis: a társasági szerződésben meghatározott személyes közreműködés kezdetének azt a napot kell tekinteni, amikor a tag a személyes közreműködést ténylegesen megkezdi. Amennyiben ez a nap nem állapítható meg, úgy a társasági szerződésben meghatározott időpont az irányadó.

Amennyiben a gazdasági társaság a tagjával munkaviszonyt vagy megbízási jogviszonyt létesít, a biztosítási kötelezettségét a munkaviszonyban, illetőleg a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személyekre vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani.

Társadalombiztosítási szempontból a társas vállalkozó lehet:

- főfoglalkozású,
- munkaviszonyban álló,
- tanuló,
- kiegészítő tevékenységet folytató.

Kiegészítő tevékenységet folytató az a társas vállalkozó, aki vállalkozói tevékenységet saját jogú nyugdíjasként folytat, továbbá az az özvegyi nyugdíjban részesülő személy, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte.

[Saját jogú nyugdíjas az a természetes személy, aki a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény, illetőleg nemzetközi egyezmény alapján öregségi, rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban részesül. A saját jogú nyugdíjjal azonos elbírálás alá esik a korengedményes nyugdíj, az előnyugdíj, a bányásznyugdíj, az egyes művészeti tevékenysé-

get folytatók öregségi nyugdíja, a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által megállapított öregségi nyugdíj, a Magyarországon nyilvántartásba vett egyházi, felekezeti nyugdíj, a szolgálati nyugdíj, a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által megállapított rendszeres rokkantsági segély, a növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi járadék. A szociális biztonsági rendszereknek a közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló közösségi rendelet, illetőleg az Európai Gazdasági Térségről szóló egyezményben részes tagállam (EGT tagállam) jogszabályai alkalmazásával saját jogú öregségi, rokkantsági, baleseti nyugdíjban részesül. A társas vállalkozó kiegészítő tevékenységet folytató jogállását nem érinti, ha az említett nyugdíjak folyósítása szünetel.]

Járuléknemek

A foglalkoztató

- 29% mértékű **társadalombiztosítási járulékot** fizet, ebből a **nyugdíjbiztosítási járulék** mértéke 21%,
- az **egészségbiztosítási járulék** mértéke: 8%, amelyből a természetbeni egészségbiztosítási járulék 5%, a pénzbeli egészségbiztosítási járulék 3%.

A biztosított

- **nyugdíjjárulékot** fizet, melynek mértéke: 8,5% (ha magánnyugdíj-pénytár tagja: 0,5% nyugdíjjárulék és 8% tagdíj fizetendő), valamint
- 7% mértékű **egészségbiztosítási járulékot** fizet, melyből a természetbeni egészségbiztosítási járulék mértéke 4%, a pénzbeli egészségbiztosítási járulék mértéke 3%.

Egészségügyi szolgáltatási járulék

- a kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozó után 2007. január 1-jétől 2007. március 31-ig bezárólag a társas vállalkozás 16 százalékos mértékű egészségügyi szolgáltatási járulékot köteles fizetni. 2007. április 1-jétől az egészségügyi szolgáltatási járulék mértéke 9 százalék. A járulék alapja a társas

vállalkozónak a személyes közreműködése alapján kifizetett (juttatott, elszámolt) járulékalapot képező jövedelem.

Korkedvezmény-biztosítási járulék

- Új elem 2007. január 1-jétől a korkedvezmény-biztosítási járulék, mely a foglalkoztatót terheli, alapja a társadalombiztosítási járulék alapja, mértéke 13 százalék. 2007-ben ez még konkrét fizetési kötelezettséget nem jelent, mivel idén a járulék megfizetését a központi költségvetés átvállalja. A kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozó után nem áll fenn ez a kötelezettség.

Biztosítási és járulékfizetési kötelezettség

Ahhoz, hogy meg tudjuk állapítani, hogy a társas vállalkozások egyes tagjai után milyen mértékű járulékot kell fizetni, a legfontosabb azt tudnunk, hogy e személyek milyen jogviszonyban végeznek munkát a társas vállalkozásban.

Fontos megemlíteni, hogy amennyiben a betéti társaság, a közkereseti társaság, a korlátolt felelősségű társaság, a közhasznú társaság, a közös vállalat, illetve az egyesülés előtársaságként működik, a tagokra akkor is ugyanazokat a szabályokat kell alkalmazni, mint a cégbírószági bejegyzést követő működés során.

A társas vállalkozókra vonatkozó biztosítási kötelezettség megállapításával kapcsolatban problémák a leggyakrabban a gazdasági társaságok tagjait érintően merülnek fel, ezért a következőkben ezekkel foglalkozunk részletesebben.

Társas vállalkozások tagjainak biztosítási és járulékfizetési kötelezettsége

A társas vállalkozás (gazdasági társaság) tagja alapvetően háromféle jogviszonyban végezhet munkát a társaságban: munkaviszony, megbízási jogviszony és tagsági jogviszony. Különbséget kell tenni azonban aszerint, hogy a tag a gazdasági társaság vezető tisztségviselője-e vagy sem.

A vezető tisztségviselők biztosítási kötelezettségével kapcsolatos szabályok.

Vezető tisztségviselőnek minősül:

- a közkereseti társaság és betéti társaság üzletvezetésre jogosult egy vagy több tagja,
- a korlátolt felelősségű társaság egy vagy több természetes személy ügyvezetője,
- az egyesülésénél – a társasági szerződés előírásai szerint – az igazgató vezető tisztségviselőként, vagy az igazgatóság, mint testület látja el az ügyvezetési teendőket.

A gazdasági társaságokról szóló törvény 2006. július 1-jétől módosult, amely érinti a vezető tisztségviselők biztosítási jogviszonyát. Az említett időponttól már munkaviszony keretében nem látható el a vezető tisztségviselői feladat és mivel a vezető tisztségviselői munka nem minősül személyes közreműködésnek (szintén a Gt. módosított rendelkezése alapján), társas vállalkozói jogviszonyban sem látható el. Átmeneti szabályként az új Gt. hatálybalépésekor munkaviszonyban álló vezető tisztségviselők továbbra is, a munkaviszonyuk megszűnéséig elláthatják e feladatukat munkaviszonyban, legfeljebb azonban a megválasztásukat követő 5. évig. A vezető tisztségviselő ennek megfelelően választott tisztségviselőként láthatja el feladatát, ezért a biztosítási kötelezettségük elbírálása és a járulékfizetés tekintetében is e szabályokat kell alkalmazni.

A nem vezető tisztségviselő tagok, ha a társaságnál munkát végeznek, az történhet:

- munkaviszonyban: ha munkaszerződés alapján végeznek munkát,
- megbízási jogviszonyban: ha megbízási szerződés alapján végzik tevékenységüket, és azt a Ptk. szabályai szerint kötötték,
- tagsági jogviszonyban: ha tevékenységüket nem munkaviszony és nem megbízási jogviszony keretében végzik.

Alapesetben – a Tbj. 27. §-a alapján – a társas vállalkozás a tagsági jogviszonyban munkát végző biz-

tosított társas vállalkozó után a társadalombiztosítási járulékot a társas vállalkozó részére a személyes közreműködésre tekintettel kifizetett (juttatott, elszámolt) járulékalapot képező jövedelem, de havi átlagban legalább 131 000 forint minimum járulékalap után fizeti meg. Ha a járulékfizetési kötelezettség nem áll fenn egy teljes naptári hónapon át, egy naptári napra az előzőek szerinti összeg harmincad részét kell figyelembe venni. Ha a járulékalapot képező jövedelem nem éri el a minimum járulékalap összegét, a társas vállalkozás járulékbevallásában – a tényleges járulékalapot képező jövedelem feltüntetésével – bejelentést tehet arról, hogy a társadalombiztosítási járulékot a járulékalapot képező jövedelem, de legalább a minimálbér után fizeti meg.

A minimum járulékalap utáni járulékfizetési kötelezettség nem vonatkozik arra a társas vállalkozásra, amely a társas vállalkozó utáni járulékfizetési kötelezettséget külön törvényben meghatározottak szerint teljesíti.

A biztosított társas vállalkozó nyugdíjjárulékot (tagdíjat) és egészségbiztosítási (természetbeni és pénzbeli) járulékot fizet. A nyugdíjjárulék (tagdíj) és az egészségbiztosítási járulék alapja megegyezik a társadalombiztosítási járulék alapjával, de az Szja tv. 69. §-a szerinti természetbeni juttatás adóköteles részének személyi jövedelemadóval növelt összege után egyéni (nyugdíjjárulékot és egészségbiztosítási) járulékot nem kell fizetni. A nyugdíjjárulékot (tagdíjat) legfeljebb a járulékfizetési felső határig – 2007-ben 6 748 850 forint – kell megfizetni.

Meg kell említeni, hogy amennyiben a tárgy hónapban a társas vállalkozó részére jövedelmet nem fizettek, és a tárgyév folyamán – a tárgyhónapig bezárólag – elszámolt járulék a minimum-járulékalap után számított járulék összegét nem éri el, a társas vállalkozás a minimum-járulékalap utáni járulékot köteles a társas vállalkozó helyett megelőlegezni, és azt a törvényben előírt határidőn belül befizetni.

A járulékalap alsó és felső határát arányosan csökkenteni kell azzal az időszakkal, amely alatt a társas vállalkozó:

- táppénzben, baleseti táppénzben, terhességi-gyermekágyi segélyben,
- gyermekgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesül, kivéve ha a gyermekgondozási segély, gyermeknevelési támogatás, az ápolási díj fizetésének időtartama alatt vállalkozói tevékenységét személyesen folytatja,
- fogvatartott,
- katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katonára,
- ügyvédként, szabadalmi ügyvivőként a kamarai tagság szünetel.

Amennyiben a fentiekben ismertetett körülmények a naptári hónap teljes tartamán át nem állnak fenn, a járulékfizetési alsó határ kiszámításánál egy-egy naptári napra az előzőek szerinti minimálbér 30-ad részét kell alapul venni. A járulékfizetési felső határt csökkenteni kell az előzőekben meghatározott időtartamok naptári napjai és a járulékfizetési felső határ naptári napi összegének szorzatával. Ezt a szabályt kell alkalmazni akkor is, ha a társas vállalkozó biztosítási jogviszonya a hónap közben kezdődött vagy szűnt meg.

Ha a tag munkaviszonyban vagy megbízási jogviszonyban végez munkát, akkor a járulékfizetési kötelezettséget is értelemszerűen az e jogviszonyokban foglalkoztatottakra vonatkozó szabályok szerint kell teljesíteni.

Közhasznú társaság

A közhasznú társaság személyesen közreműködő tagjára ugyanazon szabályok vonatkoznak, mint a gazdasági társaságok nem vezető tisztségviselő tagjaira. Ennek megfelelően a biztosítási kötelezettség kiterjedhet rájuk munkaviszony, megbízási jogviszony vagy tagsági jogviszony keretében. A tagsági jogviszonyban munkát végző személyekre vonatkozó járulékfizetési szabályok pedig megegyeznek az előzőekben említettekkel.

A szabadalmi ügyvivői társaság, illetőleg iroda

A szabadalmi ügyvivői társaságban, illetőleg a szabadalmi ügyvivői irodában a szabadalmi ügyvivői tagsági jogviszony keretében vagy alkalmazottként működhet. Alkalmazottként a biztosítás a munkaviszonyra, vagy a megbízási jogviszonyra vonatkozó szabályok szerint áll fenn.

Az ügyvédi iroda, a közjegyzői iroda, a végrehajtói iroda, a gépjárművezető-képző munkaközösség, az oktatói munkaközösség

Ezen társas vállalkozások tagjainak társadalombiztosítási jogállására a tagsági jogviszony keletkezésétől kezdődően, annak megszűnéséig kizárólag a társas vállalkozásokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni (egyéb biztosítási feltétel nincs).

Egyidejűleg fennálló, több biztosítással járó jogviszony

Ha a társas vállalkozó egyidejűleg

- munkaviszonyban áll – akár egy, akár több munkáltatónál – és foglalkoztatása a munkaviszonyában/munkaviszonyaiban együttesen eléri a heti 36 órát, vagy
- közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytat tanulmányokat, akkor a társas vállalkozásban minimum járulékot nem kell fizetnie, a járulékokat [társadalombiztosítási, természetbeni egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékot (tagdíjat) a ténylegesen elért, járulékalapot képező jövedelem alapján kell megfizetni.]

Ha a társas vállalkozó több gazdasági társaság személyesen közreműködő, tagsági jogviszonyban munkát végző tagja, akkor a Tbj. 27. § (1) bekezdésében előírt legkisebb összegű járulékot csak az egyik – a tag választása szerinti – társaságnak kell megfizetnie. A további társaságoknál csak a ténylegesen kifizetett jövedelem után kell befizetni az említett járulékokat.

Ha a társas vállalkozó egyidejűleg egyéni vállalkozó is, akkor a társas vállalkozásnak a ténylegesen kifizetett jövedelem után kell megfizetnie a járulékot. Az egyéni vállalkozó a társas vállalkozás részére a tárgyév január

31-ig tett nyilatkozat alapján évenként az adóév egészére választhatja, hogy a minimum járulékalap, illetőleg a járulékbevallásban tett bejelentés esetén, legalább a minimálbér után történő járulékfizetési kötelezettséget társas vállalkozóként teljesíti. E választása alapján az egyéni vállalkozásában, illetve a további tagsági jogviszonyában a ténylegesen elért járulékalapot képező jövedelem után kell a járulékot megfizetni.

Kiegészítő tevékenységű társas vállalkozók járulékfizetési kötelezettsége

A társas vállalkozás a kiegészítő tevékenységet folytatónak minősülő társas vállalkozó után, a részére kifizetett, járulékalapot képező jövedelem után köteles megfizetni az egészségügyi szolgáltatási járulékot. Az egészségügyi szolgáltatási járuléknak nincs sem minimum, sem maximum járulékalapja.

A kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozó 2007. április 1-jétől a személyes közreműködésére tekintettel kifizetett járulékalapot képező jövedelme után 8, 5 százalékos mértékű nyugdíjjárulékot fizet. A nyugdíjjárulék megfizetését a 2007. január 1-je és 2007. március 31-e közötti időszakra is választhatja. E választásáról 2007. január 31-ig nyilatkoznia kell a társas vállalkozás felé.

Járulékbevallás és -befizetés határideje

A megállapított tárgyhavi járulékot (tagdíjat) az Art. szabályai szerint kell a tárgyhónapot követő hónap 12-ig bevallani, illetőleg megfizetni.

A **munkáltatónak nem minősülő kifizető** a havi bevallás és adatszolgáltatás benyújtására csak akkor kötelezett, ha a tárgyhónapban magánszemély részére adó- (adóelőleg-), és/vagy járulékalapot képező kifizetést, juttatást teljesített.

Ha a **társas vállalkozás kizárólag** társas vállalkozóként biztosított személyt foglalkoztat, és e társas vállalkozó egyidejűleg heti 36 órát elérő munkaviszonyban is áll, a társas vállalkozás a havi bevallás és adatszolgáltatás benyújtására csak a társas vállalkozó részére a személyes közreműködésre tekintettel kifi-

zetett (elszámolt) járulék-, személyi jövedelemadó- előleg-, százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás-alapot képező jövedelemmel érintett hónap(ok) vonatkozásában kötelezett.

Az a társas vállalkozás, amely kizárólag olyan társas vállalkozóként biztosított személyt foglalkoztat, aki egyidejűleg több gazdasági társaság személyesen közreműködő tagja, és a tag ezt a társas vállalkozást a Tbj. 27. § (1) bekezdésében előírt legkisebb összegű járulék szempontjából nem választotta, akkor ez a társas vállalkozás a havi bevallás és adatszolgáltatás benyújtására csak a társas vállalkozó részére a személyes közreműködésre tekintettel kifizetett (elszámolt) járulékalapot képező jövedelemmel érintett hónap(ok)ra kötelezett.

Abban az esetben, ha az adózónak az adott bevallási időszakban magánszemélyhez nem köthető egyéb kötelezettsége nem keletkezett, az adóbevallását nem kell benyújtania, ha az előzőek szerinti feltételek is fennállnak.

Felhívjuk a figyelmet, hogy az a társas vállalkozó, aki az Európai Unióhoz történő csatlakozást követően valamelyik tagállamban munkaviszonyt létesít, a munkaviszonya alapján a másik tagállamban válik biztosítottá. (Erről rendelkeznie kell E 101-es igazolással!) Társas vállalkozóként az igazolás alapján – Magyarországon – nem lesz biztosított, így járulékfizetési kötelezettség sem keletkezik. Meg kell azonban fizetni a társas vállalkozásnak a tételes egészségügyi hozzájárulást, valamint, ha a tag a társaságtól olyan jövedelmet kap, amely az összevont adóalapba tartozik és amelyet az adóelőleg számításánál figyelembe kell venni, a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást.

Amennyiben a tájékoztató elolvasását követően kérdése merülne fel, az APEH ügyfélszolgálatainak munkatársai készséggel állnak rendelkezésére.

Tájékoztató

Felhívjuk a társas vállalkozók figyelmét a következőkre:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény és végrehajtása tárgyában kiadott 168/1997. (X. 6.) Kormányrendelet előírásai szerint szolgálati időként kell figyelembe venni a gazdasági társaság tagjaként eltöltött időnek azt a tartamát, amelyre a tag nyugdíjjárulékot és amelyre utána társadalombiztosítási járulékot, 1996. január 1-jétől nyugdíjbiztosítási járulékot fizettek.

A fenti rendelkezést a hivatkozott törvény 37. §-a és a rendelet 35. §-a tartalmazza.

Amennyiben a társas vállalkozás a társas vállalkozó után a társadalombiztosítási, 1996. január 1-jétől a nyugdíjbiztosítási, a társas vállalkozó a nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettségének a biztosítási idő tartamán belül nem tett eleget, a járulékfizetéssel nem fedezett időtartam a törvény 38. §-ában foglaltak szerint szolgálati időként nem vehető figyelembe.